

Svensk författningssamling

Lag om ändring i skollagen (2010:800)

Utfärdad den 20 augusti 2026

SFS 2026:1634

Publicerad
den 25 augusti 2026

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om skollagen (2010:800)²
dels att 2 kap. 5 a–7 §§ ska upphöra att gälla,
dels att nuvarande 26 a kap. 1–6 §§ ska betecknas 26 b kap. 1–6 §§,
dels att 1 kap. 1, 3 och 12 §§, 2 kap. 5 §, 22 kap. 3 §, 26 kap. 1, 3, 4, 10, 12–14, 15, 16 b och 17 §§ och 28 kap. 2 och 5 §§ ska ha följande lydelse,
dels att rubrikerna närmast före 26 a kap. 2, 4 och 6 §§ ska sättas närmast före 26 b kap. 2, 4 respektive 6 §,
dels att det ska införas två nya kapitel, 2 a och 26 a kap., åtta nya paragrafer, 26 kap. 10 a–10 g och 23 a §§, och närmast före 26 kap. 10 a, 10 b och 23 a §§ nya rubriker av följande lydelse.

1 kap.

1 §³ Denna lag innehåller bestämmelser om skolväsendet. Utbildning inom skolväsendet anordnas av det allmänna och av enskilda enligt 2 kap. 2–5 §§.

Skolväsendet omfattar skolformerna

- förskola,
- grundskola,
- anpassad grundskola,
- specialskola,
- sameskola,
- gymnasieskola,
- anpassad gymnasieskola, och
- kommunal vuxenutbildning.

I skolväsendet ingår också fritidshem som kompletterar utbildningen i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan, sameskolan och vissa särskilda utbildningsformer.

¹ Prop. 2025/26:292, bet. 2025/26:UbU30, rskr. 2025/26:438.

² Senaste lydelse av

2 kap. 5 a § 2022:1088	2 kap. 7 § 2025:729
2 kap. 5 b § 2022:1088	26 a kap. 1 § 2018:1354
2 kap. 5 c § 2022:1088	26 a kap. 2 § 2018:1354
2 kap. 5 d § 2022:1089	26 a kap. 3 § 2018:1354
2 kap. 5 e § 2022:1088	26 a kap. 4 § 2018:1354
2 kap. 6 § 2019:947	26 a kap. 5 § 2025:729
2 kap. 6 a § 2025:729	26 a kap. 6 § 2026:734.
2 kap. 6 b § 2022:1088	

³ Senaste lydelse 2025:729.

3 §⁴ I denna lag avses med

– distansundervisning: interaktiv undervisning som bedrivs med informations- och kommunikationsteknik där elever och lärare är åtskilda i både rum och tid,

– elev: den som deltar i utbildning enligt denna lag med undantag för barn i förskolan,

– fjärrundervisning: interaktiv undervisning som bedrivs med informations- och kommunikationsteknik där elever och lärare är åtskilda i rum men inte i tid,

– fristående fritidshem: sådant fritidshem som bedrivs av en enskild och som avses i 2 a kap. 13 § andra stycket,

– fristående förskola: förskoleenhet vid vilken en enskild bedriver utbildning i form av förskola,

– fristående skola: skolenhet vid vilken en enskild bedriver utbildning inom skolväsendet i form av grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola eller sådant fritidshem som avses i 2 a kap. 13 § första stycket,

– förskoleenhet: av huvudman för förskola organiserad enhet som omfattar verksamhet i en eller flera förskolebyggnader som ligger nära varandra och till enheten knuten verksamhet som inte bedrivs i någon förskolebyggnad,

– konfessionell inriktning: inriktning på verksamhet som innebär att det där förekommer konfessionella inslag,

– konfessionella inslag: bekännande eller förkunnande inslag som tillhör en viss religion och som initieras och genomförs av huvudmannen eller på dennes uppdrag,

– lovskola: undervisning inom grundskolan som anordnas enligt denna lag under lov under en termin eller utanför terminstid och som inte är obligatorisk för elever,

– lärobok: tryckt läromedel, med eller utan digitala komponenter,

– läromedel: helt eller delvis tryckt eller digitalt verk som är avsett att användas i undervisningen, som överensstämmer med relevanta delar av tillämplig kurs-, ämnes- eller ämnesområdesplan och läroplanen, och som är utgivet av någon som bedriver utgivningsverksamhet av professionell art,

– lärverktyg: läroböcker, andra läromedel och andra tryckta eller digitala verk samt utrustning och material som används i undervisningen,

– skolenhet: av huvudman för annan skolform än förskola organiserad enhet som omfattar verksamhet i en eller flera skolbyggnader som ligger nära varandra och till enheten knuten verksamhet som inte bedrivs i någon skolbyggnad,

– undervisning: processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare eller förskollärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till denna lag och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden, och

– utbildning: verksamhet som bedrivs av en huvudman enligt denna lag inom vilken barn eller elever deltar i undervisning och andra aktiviteter.

12 §⁵ Lagen är uppdelad i följande kapitel:

– inledande bestämmelser (1 kap.),

– huvudmän och ansvarsfördelning (2 kap.),

– enskilda huvudmän (2 a kap.),

⁴ Senaste lydelse 2025:729.

⁵ Senaste lydelse 2025:729.

- barns och elevers utveckling mot målen (3 kap.),
- kvalitet och inflytande (4 kap.),
- trygghet och studiero (5 kap.),
- åtgärder mot kränkande behandling (6 kap.),
- säkerhetsarbete i brottsförebyggande syfte (6 a kap.),
- skolplikt och rätt till utbildning (7 kap.),
- förskolan (8 kap.),
- grundskolan (10 kap.),
- anpassade grundskolan (11 kap.),
- specialskolan (12 kap.),
- sameskolan (13 kap.),
- fritidshemmet (14 kap.),
- gymnasieskolan (15–17 a kap.),
- anpassade gymnasieskolan (18 och 19 kap.),
- kommunal vuxenutbildning (20 kap.),
- fjärrundervisning i vissa skolformer (21 kap.),
- distansundervisning i vissa skolformer (22 kap.),
- entreprenad och samverkan (23 kap.),
- särskilda utbildningsformer (24 kap.),
- annan pedagogisk verksamhet (25 kap.),
- tillsyn, statlig kvalitetsgranskning och nationell uppföljning och utvärdering (26 kap.),
- återbetalning och återkrav av kommunala bidrag (26 a kap.),
- behandling av personuppgifter (26 b kap.),
- Skolväsendets överklagandenämnd och Lärarnas ansvarsnämnd (27 kap.),
- överklagande (28 kap.), och
- övriga bestämmelser (29 kap.).

2 kap.

5 §⁶ Enskilda som är juridiska personer får efter ansökan godkännas som huvudmän för förskola, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola och fritidshem. Villkor för godkännande finns i 2 a kap.

Ett godkännande ska avse viss utbildning vid en viss skolenhet eller förskoleenhet och, i förekommande fall, att utbildningen har en konfessionell inriktning.

2 a kap. Enskilda huvudmän

Kapitlets innehåll

1 § I detta kapitel finns bestämmelser som gäller för enskilda huvudmän om

- villkor för godkännande (2–12 §§),
- handläggning och avgifter (13 och 14 §§),
- samråd (15 §),
- värdeöverföringsförbud (16–21 §§),
- särredovisning (22–24 §§)
- redovisning av verksamhet som bedrivs i kommission (25 §),
- revisor (26 och 27 §§),
- anmälan (28–30 §§),
- skyldighet att lämna handlingar till tillsynsmyndigheten (31 §), och
- bemyndiganden (32 §).

⁶ Senaste lydelse 2025:729.

Villkor för godkännande

2 § Godkännande enligt 2 kap. 5 § ska lämnas om villkoren i 3–12 §§ är uppfyllda.

Den som ansöker om att bli godkänd som enskild huvudman för en utbildning ska i sin ansökan ange om den sökta verksamheten ska ha en konfessionell inriktning. Den sökande behöver inte ange vilken konfessionell inriktning som verksamheten ska ha.

Långsiktighet

3 § Den som ansöker om att bli godkänd som enskild huvudman för en utbildning ska ha för avsikt att bedriva verksamheten långsiktigt.

Ekonomiska förutsättningar

4 § Den enskilde ska ha ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Vid bedömningen av om den enskilde har ekonomiska förutsättningar ska hänsyn tas till den enskildes resultat, egna kapital, likviditet och andra omständigheter av betydelse för den enskildes ekonomiska ställning. Om den enskilde ingår i en koncern får koncernens ekonomi beaktas. Vid bedömningen ska övervägande skäl tala för att den enskilde har ekonomiska förutsättningar att driva verksamheten i minst två år.

För en enskild huvudman som har ett godkännande för verksamheten får kravet på ekonomiska förutsättningar avse kortare tid än två år om huvudmannen planerar att avveckla verksamheten inom den tiden.

Förutsättningar i övrigt

5 § Utöver vad som anges i 4 § ska den enskilde även i övrigt ha förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen.

Insikt och lämplighet

6 § Den enskilde ska genom erfarenhet eller på annat sätt ha förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten.

7 § Den enskilde ska bedömas vara lämplig. Det krävs att samtliga som anges i 8 § andra stycket bedöms vara lämpliga. Vid lämplighetsbedömningen ska viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas.

8 § Prövningen enligt 6 § ska sammantaget avse

1. den verkställande direktören och andra som genom en ledande ställning eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över verksamheten,
2. styrelseledamöter och styrelsesuppleanter,
3. bolagsmännen i kommanditbolag eller andra handelsbolag, och
4. personer som genom ett direkt eller indirekt ägande har ett väsentligt inflytande över verksamheten.

Prövningen enligt 7 § ska avse de personer som anges i första stycket och den juridiska personen.

9 § En sökande ska inte anses vara lämplig enligt 7 § om det finns en risk för att barn eller elever i den verksamhet som ansökan avser kommer att utsättas för

1. våld, tvång eller hot,
2. diskriminering eller kränkande behandling, eller
3. påverkan som syftar till motarbetande av grundläggande fri- och rättigheter eller det demokratiska styrelseskicket.

Ungdomars efterfrågan och arbetsmarknadens behov

10 § Om ansökan avser gymnasieskola ska utbildningen bidra till att dels möta ungdomars efterfrågan, dels fylla ett arbetsmarknadsbehov för att godkännande ska lämnas.

Påtagliga negativa följder

11 § Utbildningen får inte innebära påtagliga negativa följder på lång sikt för eleverna eller för den del av skolväsendet som anordnas av det allmänna i den kommun där utbildningen ska bedrivas. Om ansökan avser gymnasieskola eller anpassad gymnasieskola ska följderna i närliggande kommuner för den del av skolväsendet som anordnas av det allmänna också beaktas. Om ansökan avser grundskola eller anpassad grundskola krävs därutöver att elevunderlaget är tillräckligt för att verksamheten ska kunna bedrivas långsiktigt.

Rättsligt inflytande av kommun eller region

12 § För att ett bolag eller en förening, där en kommun eller en region äger aktier eller andelar eller på annat sätt har ett rättsligt inflytande över verksamheten, ska godkännas som huvudman gäller att

1. bestämmanderätten inte innehas av enbart en eller flera kommuner eller regioner eller juridiska personer där en kommun eller en region genom ägande eller på annat sätt har ett rättsligt bestämmande inflytande,
2. samverkan mellan en kommun eller en region och en enskild är nödvändig för att verksamheten ska komma till stånd, och
3. det finns särskilda skäl med hänsyn till utbildningens innehåll eller utformning.

Handläggning och avgifter

13 § Statens skolinspektion handlägger ärenden om godkännande av en enskild som huvudman för

- grundskola,
- anpassad grundskola,
- gymnasieskola,
- anpassad gymnasieskola, eller
- fritidshem som anordnas vid en skolenhet med grundskola eller anpassad grundskola.

Övriga ärenden om godkännande av en enskild som huvudman enligt 2 kap. 5 § handläggs av den kommun där utbildningen ska bedrivas.

14 § Statens skolinspektion eller den kommun som handlägger ärenden om godkännande av en enskild som huvudman får ta ut en avgift för ansökningar om godkännande enligt 2 kap. 5 §.

Samråd

15 § Innan en enskild huvudman startar utbildning inom grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola eller fritidshem som anordnas vid en skolenhet med grundskola eller anpassad grundskola ska samråd om den kommande verksamheten ske mellan den enskilde och

den kommun där utbildningen ska bedrivas. Den enskilde huvudmannen ansvarar för att samrådet dokumenteras. Om utbildningen ska bedrivas i form av gymnasieskola eller anpassad gymnasieskola, ska kommunen ge närliggande kommuner tillfälle att medverka i samrådet.

Värdeöverföringsförbud

Termerna enhet och värdeöverföring

16 § Med enhet avses i 17–20 och 22–24 §§ skolenhet, förskoleenhet och fristående fritidshem.

17 § Med värdeöverföring avses i denna lag en affärshändelse som medför att den delen av en juridisk persons förmögenhet som är hänförlig till en enhet minskar, såvida inte affärshändelsen är av rent affärsmässig karaktär för enheten.

Som värdeöverföring räknas också överföring av ett överskott av kommissionärsverksamhet i en enhet till ett kommittentföretag.

Innebörden av ett värdeöverföringsförbud

18 § En enskild huvudman får inte besluta om eller verkställa några värdeöverföringar från en enhet under tid som det finns ett förbud för huvudmannen att göra sådana överföringar från enheten (värdeöverföringsförbud).

Värdeöverföringsförbud vid nyetablering

19 § Vid nyetablering av en enhet ska den som godkänt den enskilde som huvudman besluta om värdeöverföringsförbud för enheten. Med nyetablering avses att en enskild huvudman börjar bedriva verksamhet med stöd av ett godkännande enligt 2 kap. 5 § i en ny enhet.

Värdeöverföringsförbud enligt första stycket gäller under fem år från och med den tidpunkt som bidrag från ett barns eller en elevs hemkommun enligt denna lag för första gången betalas ut till den enskilde huvudmannen.

Värdeöverföringsförbud vid ägandeförändring

20 § Om en ny fysisk eller juridisk person uppnår ett bestämmande inflytande över en enskild huvudman genom en förändring av det direkta eller indirekta ägandet inträder ett värdeöverföringsförbud för huvudmannens enheter. Värdeöverföringsförbudet gäller från och med den tidpunkt då det bestämmande inflytandet förändrades fram till dess att tillsynsmyndigheten har fattat ett beslut enligt andra stycket, dock längst under tre år.

Av 29 § framgår att en enskild huvudman ska anmäla en sådan ägandeförändring som avses i första stycket till den som godkänt den enskilde som huvudman senast en månad efter förändringen. Tillsynsmyndigheten ska vid en sådan ägandeförändring besluta om värdeöverföringsförbud för den eller de enheter som myndigheten godkänt. Tillsynsmyndighetens beslut om värdeöverföringsförbud gäller under tre år från och med den tidpunkt då det bestämmande inflytandet förändrades.

Ett förbud gäller omedelbart

21 § Ett beslut om värdeöverföringsförbud enligt 19 § eller 20 § andra stycket eller 26 kap. 10 a § gäller omedelbart.

22 § En enskild huvudman som bedriver verksamhet i fler än en enhet ska redovisa den verksamhet som bedrivs i respektive enhet särskilt. Även en enskild huvudman som bedriver verksamhet i enbart en enhet ska redovisa den verksamheten särskilt om den juridiska person som bedriver denna verksamhet också bedriver annan verksamhet.

23 § I särredovisningen ska verksamheten i enheten redovisas som om den bedrivs i en egen juridisk person.

Särredovisningen ska ha samma räkenskapsår som den enskilde huvudmannen.

24 § En särredovisning ska innehålla följande:

- Resultaträkning avseende verksamhetens intäkter och kostnader för räkenskapsåret, med jämförelsetal för det föregående räkenskapsåret.

- Upplysning om den fördelning som gjorts av intäkter och kostnader som är gemensamma med annan enhet eller sådan verksamhet som samma juridiska person som den enskilde huvudmannen bedriver.

- Balansräkning avseende tillgångar, skulder, avsättningar och eget kapital som är hänförliga till verksamheten, med jämförelsetal för det föregående räkenskapsåret.

- Upplysning om den fördelning som gjorts av tillgångar, skulder, avsättningar och eget kapital som är gemensamma med annan enhet eller sådan verksamhet som samma juridiska person som den enskilde huvudmannen bedriver.

- Upplysning om värdeöverföringar enligt denna lag till annan enhet eller sådan verksamhet som samma juridiska person som den enskilde huvudmannen bedriver.

När särredovisningen upprättas ska 6 kap. 4 och 5 §§ bokföringslagen (1999:1078) tillämpas.

Redovisning av verksamhet som bedrivs i kommission

25 § I fråga om verksamhet som bedrivs i kommission ska en enskild huvudmans årsredovisning eller årsbokslut innehålla fullständiga resultat- och balansräkningar samt upplysningar.

Revisor

26 § En enskild huvudman ska låta en auktoriserad eller godkänd revisor granska årsredovisningen eller årsbokslutet. Granskningen ska utföras i enlighet med de bestämmelser om revision som gäller i den för huvudmannen tillämpliga associationsrättsliga lagen eller, om sådana saknas, enligt revisionslagen (1999:1079).

Om en enskild huvudman har upprättat en särredovisning enligt 22 § ska revisorn yttra sig också över den.

27 § Vid ett värdeöverföringsförbud enligt 19 eller 20 § eller 26 kap. 10 a § ska en auktoriserad eller godkänd revisor yttra sig över om det har skett någon värdeöverföring enligt 17 §.

28 § En enskild huvudman ska anmäla förändringar i den krets av personer som avses i 8 § första stycket till den som godkänt den enskilde som huvudman senast en månad efter förändringen.

29 § En enskild huvudman ska anmäla en sådan ägandeförändring som avses i 20 § första stycket till den som godkänt den enskilde som huvudman senast en månad efter förändringen.

30 § En enskild huvudman som avser att lägga ned en skolenhet ska anmäla det skriftligt till den kommun där skolenheten är belägen. En sådan anmälan ska ha kommit in senast den 1 november för en nedläggning som ska genomföras nästkommande läsår eller under lovet närmast före det läsåret.

Anmälningsskyldigheten gäller inte om Statens skolinspektion har återkallat godkännandet för all utbildning vid skolenheten med stöd av 26 kap. 13 eller 14 §, 14 b § första stycket eller 15 §.

Skyldighet att lämna handlingar till tillsynsmyndigheten

31 § En kopia av den enskilda huvudmannens årsredovisning eller årsbokslut och en underskriven revisionsberättelse ska ha kommit in till tillsynsmyndigheten senast sju månader efter räkenskapsårets utgång.

En kopia av särredovisningen enligt 22 § och revisorsyttrandet enligt 26 § andra stycket samt revisorsyttrandet enligt 27 § ska ha kommit in till tillsynsmyndigheten senast sju månader efter räkenskapsårets utgång.

Bemyndiganden

32 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. villkor för godkännande enligt 4, 6 och 7 §§,
2. avgifter för ansökningar hos Statens skolinspektion enligt 14 §,
3. särredovisning av verksamhet enligt 22 och 24 §§,
4. revisors granskning av särredovisning enligt 26 § andra stycket, och
5. revisors yttrande om värdeöverföringar enligt 27 §.

22 kap.

3 §⁷ Följande bestämmelser gäller inte för utbildning där distansundervisning används:

- 2 a kap. 15 § om samråd,
- 2 kap. 24 a–24 d §§ om skolbibliotek,
- 10 kap. 5 §, 11 kap. 7 §, 12 kap. 5 §, 13 kap. 5 §, 16 kap. 18 §, 17 kap. 6 §, 17 a kap. 8 § och 19 kap. 20 § om undervisningstid, och
- 15 kap. 11 § första stycket och 18 kap. 11 § första stycket om huvudsakligen skolförlagd utbildning.

För utbildning där distansundervisning används tillsammans med fjärrundervisning gäller inte 21 kap. om fjärrundervisning.

26 kap.

1 §⁸ I detta kapitel finns bestämmelser om

- tillsyn (2–9 a §§),

⁷ Senaste lydelse 2024:1072.

⁸ Senaste lydelse 2014:903.

- ingripanden vid tillsyn (10–18 §§),
- statlig kvalitetsgranskning (19–23 §§),
- samtal med elever under 16 år (23 a §), och
- nationell uppföljning och utvärdering (24–28 §§).

3 §⁹ Statens skolinspektion har tillsyn över

1. skolväsendet, särskilda utbildningsformer och annan pedagogisk verksamhet enligt denna lag,
2. utbildning som avses i 29 kap. 17 §,
3. hur en kommun uppfyller sina skyldigheter enligt 7 kap. 21 och 22 §§, 24 kap. 23 och 24 §§ samt 29 kap. 9 §,
4. hur en kommun uppfyller sitt tillsynsansvar enligt 4 §, och
5. att enskilda som godkänts av Skolinspektionen fortlöpande uppfyller kraven i 2 a kap. 4–11 och 19–31 §§.

Första stycket gäller inte om tillsynen är en särskild uppgift för en annan tillsynsmyndighet.

4 §¹⁰ En kommun har tillsyn över

1. förskola och fritidshem vars huvudman kommunen har godkänt enligt 2 a kap. 13 § andra stycket,
2. pedagogisk omsorg vars huvudman kommunen har godkänt enligt 25 kap. 10 §, och
3. att enskilda som godkänts av kommunen fortlöpande uppfyller kraven i 2 a kap. 4–9, 11, 19–29 och 31 §§ och 25 kap. 10–10 b §§.

Kommunens tillsyn enligt första stycket omfattar inte tillsyn över att bestämmelserna i 6 kap. följs.

10 §¹¹ En tillsynsmyndighet får förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten eller, i fråga om enskild huvudman, de villkor som gäller för godkännandet eller beslutet om rätt till bidrag.

Statens skolinspektion får förelägga en utförare av utbildning där distansundervisning används i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan eller anpassade gymnasieskolan att fullgöra sina skyldigheter om distansundervisningen inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för undervisningen eller de villkor som gäller för godkännandet som sådan utförare.

Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart.

Ett föreläggande ska ange de åtgärder som huvudmannen ska vidta för att avhjälpa de påtalade bristerna. Om bristerna bedöms vara ett allvarligt missförhållande ska det anges och huvudmannen ska upplysas om att inom tre år från beslutet om föreläggande kan ett ingripande enligt 15 eller 16 b § eller 17 § andra stycket göras, trots att föreläggandet har följts, om det ändå finns ett allvarligt missförhållande i verksamheten. Om en analys enligt 2 § andra stycket ger stöd för det, kan åtgärderna omfatta förändringar i lärarresurserna.

Föreläggande förenat med värdeöverföringsförbud

10 a § Ett föreläggande enligt 10 § till en enskild huvudman får förenas med ett sådant värdeöverföringsförbud som avses i 2 a kap. 18 §.

⁹ Senaste lydelse 2022:1088.

¹⁰ Senaste lydelse 2022:1088.

¹¹ Senaste lydelse 2022:1315.

Värdeöverföringsförbudet gäller under två år från och med beslutet om föreläggande.

SFS 2026:1634

Sanktionsavgift

10 b § En tillsynsmyndighet ska besluta om sanktionsavgift för en huvudman som enligt denna lag står under myndighetens tillsyn

1. vid överträdelse av ett värdeöverföringsförbud som tillsynsmyndigheten har beslutat om enligt 10 a § eller 2 a kap. 19 § eller 20 § andra stycket,
2. om en anmälan enligt 2 a kap. 28 § inte gjorts i rätt tid,
3. om en anmälan enligt 2 a kap. 29 § inte gjorts i rätt tid,
4. om en anmälan enligt 2 a kap. 30 § första stycket inte gjorts i rätt tid,

eller

5. om en handling enligt 2 a kap. 31 § inte kommit in i rätt tid.

Tillsynsmyndigheten ska inte besluta om sanktionsavgift om det med hänsyn till omständigheterna skulle vara uppenbart oskäligt att ta ut en avgift.

Sanktionsavgift får inte beslutas för en överträdelse som omfattas av ett föreläggande som har förenats med vite, om överträdelsen ligger till grund för en ansökan om utdömande av vitet. Sanktionsavgift får inte heller beslutas om överträdelsen omfattas av ett väckt åtal, en talan om företagsbot, ett utfärdat strafföreläggande eller ett beslut om åtalsunderlåtelse enligt 14 § lagen (2022:900) om registrering av idéburna organisationer.

10 c § Sanktionsavgifter enligt 10 b § första stycket 1–4 ska tas ut med belopp som bestäms till lägst 10 000 kronor och högst 10 000 000 kronor.

När en sanktionsavgifts storlek bestäms ska tillsynsmyndigheten beakta

- överträdelsens karaktär och svårhetsgrad,
- om huvudmannen tidigare har varit skyldig att betala sanktionsavgift, och
- vad som är känt om huvudmannens ekonomiska förhållanden.

Om en enskild huvudman ingår i en koncern får tillsynsmyndigheten även beakta koncernens ekonomi.

10 d § Sanktionsavgifter enligt 10 b § första stycket 5 ska tas ut med fasta belopp. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om storleken på sådana sanktionsavgifter.

10 e § En sanktionsavgift enligt 10 c eller 10 d § får helt eller delvis sättas ned om det finns särskilda skäl.

10 f § Ett beslut om sanktionsavgift får fattas endast om den som avgiften ska tas ut av har fått tillfälle att yttra sig inom fem år från den dag då överträdelsen ägde rum.

10 g § En sanktionsavgift ska betalas inom 30 dagar från det att beslutet om sanktionsavgift har fått laga kraft eller inom den längre tid som anges i beslutet.

Sanktionsavgiften ska tillfalla staten.

12 § En tillsynsmyndighet får avstå från att ingripa om

1. överträdelsen är ringa,
2. den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse, eller
3. det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande.

Första stycket gäller inte i fråga om sanktionsavgift enligt 10 b § första stycket. För ett sådant ingripande gäller i stället vad som anges i 10 b § andra stycket och 10 e §.

13 §¹² En tillsynsmyndighet får återkalla ett godkännande, ett medgivande eller ett beslut om rätt till bidrag som myndigheten har meddelat enligt denna lag, om

1. ett föreläggande enligt 10 § inte har följts, och
2. missförhållandet är allvarligt.

Ett godkännande eller beslut enligt första stycket får också återkallas om

1. ett föreläggande enligt 10 § inte har följts, och
2. den enskilde vid den etableringskontroll som avses i 9 a § inte kan visa att rimliga åtgärder har vidtagits för att få till stånd ett samråd enligt 2 a kap. 15 §.

14 §¹³ Ett godkännande av en enskild som huvudman inom skolväsendet får återkallas om den enskilde inte längre uppfyller förutsättningarna för godkännande enligt 2 a kap. 4–7 och 12 §§.

Ett godkännande av en enskild som huvudman för pedagogisk omsorg får återkallas om förutsättningarna för godkännande enligt 25 kap. 10 § första stycket 1 och 2 och andra stycket inte längre är uppfyllda.

15 §¹⁴ Inom tre år från ett beslut om föreläggande enligt 10 § som gäller ett allvarligt missförhållande får en tillsynsmyndighet återkalla ett godkännande, ett medgivande eller ett beslut om rätt till bidrag som myndigheten har meddelat enligt denna lag, trots att föreläggandet har följts, om det ändå finns ett allvarligt missförhållande i verksamheten.

16 b §¹⁵ Inom tre år från ett beslut om föreläggande enligt 10 § som gäller ett allvarligt missförhållande får ett verksamhetsförbud beslutas trots att föreläggandet har följts, om det ändå finns ett allvarligt missförhållande i verksamheten.

17 §¹⁶ Statens skolinspektion får när det gäller en verksamhet som bedrivs av en enskild huvudman för grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola eller sådant fritidshem som avses i 2 a kap. 13 § första stycket, en kommun eller en region besluta att staten på huvudmannens bekostnad ska vidta de åtgärder som behövs för att åstadkomma rättelse (statliga åtgärder för rättelse), om huvudmannen

1. inte har följt ett föreläggande enligt 10 §, och
2. missförhållandet är allvarligt.

Inom tre år från ett beslut om föreläggande enligt 10 § som gäller ett allvarligt missförhållande får statliga åtgärder för rättelse beslutas trots att föreläggandet har följts, om det ändå finns ett allvarligt missförhållande i verksamheten.

Beslut om statliga åtgärder för rättelse som gäller verksamhet som bedrivs av en enskild huvudman får bara fattas om det finns särskilda skäl för att inte återkalla godkännandet för huvudmannen.

¹² Senaste lydelse 2018:1158.

¹³ Senaste lydelse 2022:1088.

¹⁴ Senaste lydelse 2022:115.

¹⁵ Senaste lydelse 2022:115.

¹⁶ Senaste lydelse 2022:115.

Om staten har haft kostnader för en åtgärd som vidtagits med stöd av denna paragraf i en verksamhet som bedrivs av en kommun eller region, får denna kostnad kvittas mot belopp som staten annars skulle ha betalat ut till kommunen eller regionen.

Samtal med elever under 16 år

23 a § Om det är nödvändigt för att åstadkomma en effektiv tillsyn och kvalitetsgranskning, får Statens skolinspektion ha samtal även med en elev under 16 år trots att vårdnadshavaren inte har gett sitt samtycke till det och utan att vårdnadshavaren är närvarande. Efter samtalet ska vårdnadshavaren på lämpligt sätt underrättas om att samtal med eleven har hållits.

Ett samtal enligt första stycket ska ske med respekt för elevens person och intressen och på ett sådant sätt att eleven inte riskerar att ta någon skada av det. Hänsyn ska tas till elevens ålder och mognad samt förhållanden i övrigt.

26 a kap. Återbetalning och återkrav av kommunala bidrag

Kapitlets innehåll

1 § I detta kapitel finns bestämmelser om

- tillämpningsområde (2 §),
- återbetalning av bidrag (3–5 §§), och
- återkrav (6–9 §§).

Tillämpningsområde

2 § Bestämmelserna i detta kapitel gäller bidrag för barn och elever som kommuner enligt denna lag ger till enskilda huvudmän för förskolan, grundskolan, anpassade grundskolan, gymnasieskolan, anpassade gymnasieskolan och fritidshem.

Återbetalning av bidrag

Återbetalning på grund av felaktig utbetalning

3 § En enskild huvudman som fått bidrag är återbetalningsskyldig till den utbetalande kommunen om bidraget beviljats på felaktig grund eller med för högt belopp.

Återbetalningsskyldigheten gäller det som har betalats ut för mycket.

Återbetalning av tilläggsbelopp för omfattande behov av särskilt stöd

4 § En enskild huvudman som fått bidrag i form av tilläggsbelopp för ett barn eller en elev som har ett omfattande behov av särskilt stöd är återbetalningsskyldig till den utbetalande kommunen om huvudmannen helt eller delvis inte har genomfört de stödåtgärder som bidraget beviljades för.

Återbetalningsskyldigheten gäller den del av tilläggsbeloppet som inte har använts till sådana stödåtgärder som bidraget beviljats för. Huvudmannen är dock inte återbetalningsskyldig om hela tilläggsbeloppet har använts till stödåtgärder som bidrag beviljats för och kostnaderna har varit skäliga.

Återbetalning på grund av brott

5 § En enskild huvudman som fått bidrag är återbetalningsskyldig till den utbetalande kommunen i fråga om bidrag som har använts på ett sätt som utgör brott. För brottet ska det vara föreskrivet strängare straff än böter.

Återbetalningsskyldigheten gäller inte om huvudmannen inom skälig tid har återkrävt eller återfått medlen som använts i brott.

Återkrav

När bidrag får krävas tillbaka

6 § Om en enskild huvudman är återbetalningsskyldig enligt 3–5 §§ får den kommun som betalat ut bidraget besluta att kräva tillbaka det.

När återkrav får sättas ned

7 § Den utbetalande kommunen får helt eller delvis sätta ned ett krav på återbetalning om det finns särskilda skäl.

Dröjsmålsränta

8 § Om ett belopp som har återkrävts inte betalas i rätt tid ska ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) tas ut på beloppet.

Avdrag vid senare utbetalning av kommunala bidrag

9 § När en kommuns beslut om att kräva tillbaka bidrag enligt detta kapitel har fått laga kraft får kommunen besluta att dra av beloppet vid en senare utbetalning av bidrag enligt denna lag. Detta gäller inte eventuell uppkommen ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635).

28 kap.

2 §¹⁷ Beslut av Statens skolinspektion får överklagas till allmän förvaltningsdomstol i fråga om

1. godkännande enligt 2 kap. 5 §, 22 kap. 9 § eller 24 kap. 3 a § eller återkallelse av sådant godkännande enligt 26 kap. 13, 14, 14 b eller 15 §,
2. medgivande enligt 24 kap. 4 a § eller återkallelse av sådant medgivande enligt 26 kap. 13 eller 15 §,
3. förklaring om rätt till bidrag enligt 24 kap. 6 § eller återkallelse av sådan rätt enligt 26 kap. 13 eller 15 §,
4. verksamhetsförbud enligt 26 kap. 16 a eller 16 b § eller upphävande av verksamhetsförbud enligt 16 d §,
5. statliga åtgärder för rättelse enligt 26 kap. 17 §,
6. tillfälligt förbud enligt 26 kap. 18 §,
7. vitesföreläggande enligt 26 kap. 27 §,
8. värdeöverföringsförbud enligt 2 a kap. 19 § eller 20 § andra stycket eller föreläggande förenat med värdeöverföringsförbud enligt 26 kap. 10 a §, eller
9. sanktionsavgift enligt 26 kap. 10 b §.

När ett beslut överklagas är Skolinspektionen motpart i domstolen.

5 §¹⁸ Beslut av en kommun eller en region får överklagas till allmän förvaltningsdomstol i fråga om

1. godkännande enligt 2 kap. 5 § eller 25 kap. 10 § eller återkallelse av sådant godkännande enligt 26 kap. 13, 14, 14 c eller 15 §,
2. bidrag enligt 8 kap. 21 §, 10 kap. 37 §, 11 kap. 36 §, 14 kap. 15 §, 16 kap. 52 §, 17 kap. 35 §, 19 kap. 45 §, 22 kap. 18 § eller 25 kap. 11 §,
3. avstängning enligt 5 kap. 17 eller 19 §,
4. föreläggande för vårdnadshavare att fullgöra sina skyldigheter enligt 7 kap. 23 §,

¹⁷ Senaste lydelse 2022:940.

¹⁸ Senaste lydelse 2025:729.

5. skolskjuts enligt 10 kap. 32 § första stycket, 10 kap. 33 § första stycket, 11 kap. 31 § första stycket, 11 kap. 32 § första stycket, 18 kap. 30 § första stycket eller 18 kap. 31 § första stycket,

6. ekonomiskt stöd till inackordering enligt 15 kap. 32 § eller 18 kap. 32 § första stycket,

7. medgivande att fullgöra skolplikten på annat sätt eller återkallelse av sådant medgivande enligt 24 kap. 23 eller 24 §,

8. rätt till bidrag enligt 25 kap. 15 § eller återkallelse av sådan rätt enligt 26 kap. 13, 14 a, 14 c eller 15 §,

9. tillfälligt förbud enligt 26 kap. 18 §,

10. vitesföreläggande enligt 26 kap. 27 §,

11. värdeöverföringsförbud enligt 2 a kap. 19 § eller 20 § andra stycket eller föreläggande förenat med värdeöverföringsförbud enligt 26 kap. 10 a §,

12. sanktionsavgift enligt 26 kap. 10 b §, eller

13. återkrav av bidrag enligt 26 a kap. 6 § eller avdrag enligt 26 a kap. 9 §.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2027.

2. Bestämmelserna i 2 kap. 5 § i den nya lydelsen och de nya 2 a kap. 2–12 och 19 §§ tillämpas första gången i fråga om ansökningar om godkännande som huvudman inom skolväsendet för utbildning som startar efter den 30 juni 2028. I fråga om sådana ansökningar får de nämnda bestämmelserna tillämpas även före ikraftträdandet.

3. De nya bestämmelserna i 2 a kap. 22 och 26 §§ tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter utgången av juni 2027.

4. För godkännanden som huvudman för utbildning som startar efter ikraftträdandet men före den 1 juli 2028 gäller 26 kap. 3 och 4 §§ i den äldre lydelsen, dock längst till och med den 30 juni 2028.

5. Den nya bestämmelsen i 26 kap. 10 b § tillämpas inte på överträdelser som har skett före ikraftträdandet.

6. De nya bestämmelserna i 26 a kap. 1–9 §§ tillämpas inte på bidrag som har betalats ut före ikraftträdandet.

7. De nya bestämmelserna i 26 a kap. 1–9 §§ och 28 kap. 5 § 13 i den nya lydelsen tillämpas även för enskilda som godkänts som huvudmän för utbildning i förskoleklassen som bedrivs till och med den 30 juni 2028 enligt punkt 3 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (2025:729) om ändring i skollagen (2010:800).

8. En fysisk person som vid ikraftträdandet har ett godkännande som enskild huvudman enligt 2 kap. 5 § i den äldre lydelsen får fortsätta bedriva verksamheten med stöd av godkännandet till och med den 30 juni 2029. Godkännandet upphör att gälla den 1 juli 2029. Ett godkännande som avser utbildning i förskoleklassen upphör dock att gälla den 1 juli 2028 i enlighet med punkt 5 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (2025:729) om ändring i skollagen (2010:800).

9. De nya bestämmelserna i 2 a kap. 19, 20 och 22 §§ och 26 kap. 10 a § tillämpas inte på en enskild huvudman som är en fysisk person.

10. Den nya bestämmelsen i 2 a kap. 19 § tillämpas inte på en enhet vars huvudman är en juridisk person där det bestämmande inflytandet utövas av en fysisk person som vid ikraftträdandet har ett godkännande som huvudman för enheten enligt 2 kap. 5 § i den äldre lydelsen.

På regeringens vägnar

SFS 2026:1634

SIMONA MOHAMSSON

Jenny Ferm
(Utbildningsdepartementet)